

СТВАРАЛАЧКА СНАГА ЕНГЛЕЗА

**(Поглед у енглеску културу и
помало у политику и историју)**

(1938), *Стваралачка снага Енглеза*, (
)

ИЗДАВАЧ:

www.carsa.rs

. 064/224 3 349

ЗА ИЗДАВАЧА:

РЕЦЕНЗЕНТИ:

, ,

, ,

,

ШТАМПА:

,

ТИРАЖ: 300.

©

ISBN : ISBN : 978-86-80142-00-5

Раде БОЖОВИЋ

**СТВАРАЛАЧКА
СНАГА
ЕНГЛЕЗА**

**Поглед у енглеску културу и помало у политику и
историју**

**ЦЕНТАР АКАДЕМСКЕ РЕЧИ ДОО
ШАБАЦ, 2015.**

Учини први корак да уђеш у историју ове културе:

Foreign visitors remarked (as they still do) that the English had good food but did not know to cook it (A.G. Eyre)

On the Continent people have good food, in England people have good table manners (G. Mikes)

Anybody can make history. Only a great man can write it (O. Wild)

a, e,
a je «

(XIV-XV

( )

».

š

õ

- « »,

ó

?

"

"

ó

in continuo

» ( ).

„*Историје Инглеске* код Срба”

„*Историје Инглеске* код Срба”

1

II

10,25-37).

(
XVI
XVIII XIX.)

85

40

XVII

XIII

(1790 61865).

« »,

mon),

(pairs)

(co-

(SirFrancisBacon),

"
О вртovima, š

. , . ã. -
 , , , (?) -
 . , (, ,
 ), . . , -
 . , . ,
 , , .

ГЕОГРАФСКИ ПРОСТОР И ДРУШТВО

„when people say England, they sometimes mean Great Britain, sometimes the United Kingdom, sometimes the British Isles - but never Englandö.

18.

200

( ) , -
:
,
§ õ, -
« » ,
1535. , 1707.
1801. , -
1800. .
VI-X .
 , -
 ,
 ,
 , -
 / , -
:
Држави, , -
3. , -
1000. . , -
 , -
 ,
 ,
 ,
 , -
 , -
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,

( ) ó

11.

( )

« »

VII VIII

VII VIII

VII « ».

VII,

30 40

gna Cart),

Магна Карте (Ма-

?

XVII

XIX XX

II XVIII

« »,

(!)

,
 - ,
 (XVI),
 ),
 1649.
 XVI XVII
 X ,
).
 IX.
 XVI XVII
 (XV)
 VIII
 1453.
 « »,
 (1616.
 !).
 : (.1535),
 (.1626),

, . -
 , , , -
 " " . , ,
 e .
 , , , . -
 , , , , , -
 , , , , , -
 1215. , , , , -
 o , EastIndiaCompany (1600. 1602.
). , - -
 (1621). , . -
 « » , -
 š ».
 1599. ,
 e e, , -
 . , , , -
 , , , , , -
 , , , , , -
 . , , , -

1803.

15

52

1760.

Britain and Northern Ireland)
60

(Great Britain 230

United Kingdom of Great

80

Highlands,

25-28

: (shire), X
rereeve, (sheriff shi-
(county)), -
, , earldorman , 2 -
, (earl). *шажер* -
каунти, , -
, , , , -
, , , , -
, , , , -
( ) , -
X : , -
( ) ; , -
; , , -
, , , , -
, , , , -
, , , , -
, , , , -
, , , , -

2

esses, Earls, Viscounts Barons (: Marque-
: Baronets (*Sir*), Knights ( ). *Sir* Scottish
Feudal Baron ( ).

Old Norse,

. , , , , .
-
-

СТАРЕ КУЛТУРЕ НА ТЛУ ОСТРВА

... , -
... , -
... (VII) , -
... « » . -
... " " . -
... ( ) , -
(XVI) . -
... , -
... , -
... , -
... , -
... , -
... ( ) , -
... « » , -
... , -
... , -
... , 3000 2000 . . -
... , -
... , -
... , -
... , -

400

(II).

(Goidel, Gael),

k

( )

« » « ».

(!).

400.

of the Dun Cow).

(The Book

( ) . -
 Tauthade Danaan,
 " " « »
 , , ,
 ( ) , ( ) .
 , ,
 (, ?). , ,
 , ,
 , , , (, ,
) , ,
 , , , , ,
 , , , , ,
 gealic, , : ( ) (Goidel,
 Gael), ,
 (cymric), ,
 « »? :
 , , , ,
 , , , ,
 zom, amem,
 " " , ( ) ,
 ), , (,
 (Belgae),

(Angles, Engles).

(IX). **обавештен краљ који у својој хроници помиње на германском тлу две групе Срба: Srpe и Surfe (P. Новаковић).**

,
 ,
 .
 ,
 ,
 . " " ,
 ,
 .
 ,

43.

cester, caster,

castra,

( )

,
 .
 ,
 ,
 .
 ,
 .
 :
 .
 : «
 ».
 ,
 ,
 ,
 ,
 .
 :
 ,
 .
 ,
 - , ! - š ō ,
 ,
 ,
 (!)

· ! , ,	6	-
, ,	,	-
O ,	,	-
,	" "	-
· " "	("	-
!	!?). , ,	-
,	,	-
,	,	-
,	,	-
XV		VII
·	,	-
	« » ,	-
	? , O	-
,	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
	,	-
Aqua Sole,	(Bath) se	-
,	,	-
,	,	-
,	,	-
,	,	-
	,	-

700.

?

12

(5.

« »

XX

« »

(VI)

( ) ( ) ( )

) ( ). , , -
 , ó -
 , , -
 , « » -
 , , , , ,
 , /
 (eorl), (Coerls, Churls), a e,
 лети(leates). Kao -
 , , , , -
 , , -
 ( ) , folkmoot -
 , кинг -
 , XVI , VIII, -
) (, -
 (, -
). , , , , -
 , , : , -
 , II, , , -
 , III, XIII ! -
 , , -

Wednesday ( ) , Thur-
sday ( ) ó , Friday ( )
Frigg, XI
Витана,
(Witenagemot).

(Council),
ó ( )
3
" "
" "
« »
O
( )
ñ , ñ
(IX),

---

³ Edward the Confessor,
1042 - 1066.

).

(V),

(

XVI

§

õ

(,731.).
45

1348. 1349.

!

, , - .
 , -
 . , -
 . (901-925), -
 " " « » -
 õ, -
 , I (1307), « -
 » , -
 " " , , -
 , -
 I , -
 , -
 : « I, » -
 , -
 XVII), " " (, -
 300, . -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 ви, танови, , **тено-**
чарли, , -
 , чарли -
 чарлија. -
 hlafrrod/lord, -
 (frith/guilds) Peace Clubs. -
 , , , , -
 , , , , -
 XIV " " , , -
 , , , , -
 , , , , -

,
 ,
 ,
 . , XIII
 ,
 a ,
 . ,

1439. , 14

XII

XIV

»

«

»

e

, - «

» (

).

ó

ó

( ).
« ».
( ).
« »
:
:
( )
, tun-moots, (folk-moots, hundred-
moots).

ó
(the
Cult of the Haed,),

VI

VII

(Ehtelberht od Kenta) š Õ.

39

VIII -

476.

X XI

a

- a

XIV

1208.

1212.

VIII

XVIII

4

II (

. *commonlaw*,)

---

⁴ Whig 1678, Tory (( )

XIV

(Pierre Dubois),

5.
1189.

III,
(
)
(1215).

III
XX

1351.
" "
(Boudica)
" š õ

š õ.
XIII

5
! -

1453).
VIII

(1337-

II

VIII.

j 1155.

⁶
Похвала лудости, " " (.
).
. Похвала лудости

« » :
" " O
" "

⁶Mensa intern tionale 1946.

, , : -
 , , XIV , -
 " " , ,
 , XVII , XIX -
 , , , -
 (1328-1384). , -
 , , -
 (,), , , -
 , , -
лоларди , 1381. -
 , , -
 , ! , , -
 , š (IX) õ. -
 , ( ) , -
 , , , -
 , VI -
 , , -
 , , лоларди -
 » « -

1401.

1630. лоларди

1570.

35 50

IV,

II.

XV

III II, VIII

1533.

« »

VIII

1536.

?

« »

Free Church

õ.

( ), 1562. 1589. .
 !). -
 , . , , -
 , , , , -
 , . , -
 (Knox, XVI),
 VI. , -
 - - -
 , VII. , -
 , -
 1560. . -
 , . -
 ( ) , -
 , , -
 (Act of Uniformity), -
 e , -
 , , -
 . , , . -
 , , -
 , , -
 1560. . , -
 ( ) -
 . , -
 45 , 1587. .
 , : «
 !»
 ,
 :

РЕЛИГИЈСКИ ЖИВОТ, ПРОМЕНЕ И ПОЛИТИКА

VIII,

брана седам сакрамената.

â VIII, ( ) !), « » ( ) " " I (1100 ó 1135), ! VIII, ( ) I

Book of Common Prayer (1549)

« »
II,
лорди

... , :
... , , ,
... " " .
I , ,
:« , , 1611. .
!» , ,

5. ( ) I,
Gunpowder Plot.

(Guy Fawkes)

(1553-1558),

II

18

« »
280

« ».

( ) , -

8. 1587. , -

, a , -

: « ».

( ), , -

VI. -

, a -

I, , -

: -

« » -

1577. 1580. -

, -

, *cepa*, -

, -

20

1638.

1620. (

11

(XVII)

«Lord of Hosts» (

117. š õ

(!)

( )

š õ,

I (1649).

" квекере

левелери,

level,

Удружење пријатеља Друштво браће

Јакзан ( )

, Хај ибн XIII

Емила

Робинсона Крусое.

Јединство браће
, квекери

!).
( )

XVI

?)

(

: «

».

	I	
		II,
		-
		:
		-
	XIV	-
		-
	II	
		XIV 24
e		-
		-
		-
	«	»
	«	»
	XVII	
	a	
(	)	
		-
		" "
		" "

XIV

1678.

II,

II

And Trelawney die, and shall Trelawney die,
Then thirty thousand Cornish boys shall know the reason why.

(/ 30
; The Song of the Western Men)

1746.

§ Õ

« »,

!

(« » « »).

II

« » « »

»,

« ».

7

!

(Wesley),

II.

1830.

The Book of Common Prayer,

(XIII XV)

je

(")

1616,

XVIII

( ) . To je : God,
 King, and Country (,) .

Неопходност атеизма (1811).

«) . : š

õ " "

( )

XVII

8

XIII

:"

õ:

8

XVII XVIII

(XIII)

(. 1626).

8

(XII),

XVI)

(

XIX

фарад,

Порекло врста,

?⁹

XIX

⁹ : Majklk A.Krimo, Ri ard L. Tompson, *Skrivena istorija ljudskog roda*, Stylos, Beograd 2008.

(XVII),

23. 4004.

!" : " " "

XIX 18.

« » (

) 1688.

(( )).

š õ.

"un-

popularanddangerous",

(!),

(. 1674),

ó

1776.

(William of Ockham, XIV),

**ПОСЛЕДИЦЕ, КРОЗ ИСТОРИЈУ, НАСЕЉАВАЊА
САКСОНА И НОРМАНА И МЕЂУКУЛТУРАЛНИ
ОДНОСИ НА ОСТРВУ**

... , -
ó -
- ,
« ».
-
-
-
« »
-
/ (-
), ( )
-
V VIII
-
-
IX
-
-
XII
-
1192 « » 1185-
« »
».
:« »
-
-
" "

š
 õstrongingsö.

830.

XII

„« » ( ).

XI

« » (

XIII

).

IX

XI

1016.

X

š
õ ( ).

VII VIII (1000.).

танор,

менор

( )

VII

( )

кеол,

... (1066-1087), ...
... II ...
... I ...
... I ...
... IV (1549). ...
« ... » ...
: « ... ? » ...
... XII ...
Coeurde Lion, ...
... « ... » (...) ...
... I, ... , Beauclerc ...
(XII ...), ... , justiciar ...

(Court of the Exchequer).

-
-
-
-

УПУТНА ИСТОРИЈА ЕНГЛЕСКИХ ДИНАСТИЈА

Сентиментална повест британског царства (1992).

1943, : «
«браћи Србима... 27. 1941,

1944...

...»

I , « (»). , -
 š I, , , -
 , š , I II -
 , š , õ. , -
 , , , , -
 , , , š , õ , -
 , XVII , -
 , XIX , -
 , , " " , -
 ( ) , -
 , , , , -
 , , (,), , -
 , , , , -
 « » , (IX), -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 (956-975), , -
 England, . -

I (1272-1307)
the Hammer of the Scots
(Latin: *Malleus Scotorum*).

X

(Council).

(the martyr),

! -

je.

танова,

, центри-

1002.

1016.

».

(1079),

? (Canute)

(1004-1066),

«by» (D rby, Ragby).

a

« »
1066.

«

».

«

»,

«

»

«

»,

ó

a

1362.

1066.

(Hastings, 1066),

:«

(

!»

ó

( )

(1066-87),

(1066)

(1135-1154)

II,

» »

	!
	-
	-
	-
	-
	-
	" "
	-
	" -
	-
	-
	-
	, 15. -
	-
<i>Ymonuju,</i>	« » -
	-
	VIII. -
XVI	-
	-
	I
Hammerofthe Scots,	(1272-1307). -
	-
	-
	" -
"	Edvard Caernarfonski. -
	-
	1307. -
	-

(Kings Bench),
chequer),

(Court of Common Pleas)

(Court of Ex-

Keeper of the Peace ( ),

Млетачки трговац.

( ),

1655.

I

VI,

1327. I, II, III
 ( )
 XIV *impeachment*,
 a
 XV
 ( ), *Похвале лудости*,
 «»
 F (fugitiv , VII).
 ( ) ;

34.

10

V.

VI (1422-1461),

10.000

XX

VI,
" ( )
VI,
(")

30

(1455-1485),

III, (80 1485, !),

VII,

VII o

: «

».

!)

IV

1461.

20

(!?)

».

I,

III

V, ( ).

e IV. ó ,
IV IV .
, je VI, ,
, , , , -
, , , , -
, ó .
-
IV (1461-1483) -
, -
. , 1479. , -
. VII, , 13 , 24 -
. -
VIII, , , -
. -
. V .
. II -
, , !» - III (1483-1485). :«
. VII, -
. -
. VII -
ô , , , . -
, , , , -
, , , , (VIII -
, , , ,) -
(!), , , -
. , -

11.

V, - , -
».
VII , - , -
, - , -
, - , -

Chamber Court ( ) Star
, a 1640. (Council)
IV, XII. VIII , -
" " , -
:
, , , -
XII , -
, , , -
, , ( ), -
:
V, -
V, -

11

(George Bryan "Beau" Brummell, 1778 ó1840).

, , ,
, , ,
( )
, , «
»,
, . V
, « »
1511. .
Похвала лудости, 40 -
!
, ,
, , (-
, !). , , -
III II . « »
, , , -
, , , -
, , , -
, ( ) - , -
, , -
, , -
, , -
, , -
, , -
, , -
, , -
, , -

« ».

« »

( ).

XVI

« »

« »

»

».

VI

11

VI -

« ».

), "

(IX)

«

(XIV

«

»,
)

ø

ó

ó

ø

ó

«

».

XIX

- , ( ) ( ), -
, ( ) . , суннит -
, , VII
) (, , -
, , -
, VI (1547-1553) , .
, , .
. (1558-1603), -
: It is Lords doing and it is marvelous in our eyes! (, -
). (, -
,), -
, -
. , , , -
, , , -
, , , -
: « , -
, :
» (. . , Eyre). -
, , , -
, , , -
, , , -
(1558. 1603) -
VIII, -
( ) . -
, , -
. .

: Maria Stuarda (1835).

1832.

« » , 1566.

Royal Exchange.

« »
»
(" ")
« ».

(XVI. XVII)

1588. .O

: š õ.
VI,

š õ.

«des bêtes sauvages» (XVIII)

I

VII,

VIII.

XX

?

(W. Laud, XVII)

« »

I

« »,

О народима.

13

VIII,

I,

Нови Органон.

"

(

š ð

),

« »

( )

( ),

I (1625-1649).

(!),

.M

« »

(1655.)
- Sedan-Chars,

: 1642.

» , « »
Sol mn Leagueand Convent.

« , »

« »

« 400 »

(135 63 !),
30. 1649.

( )
XVI,

» : «

II,

I

).

XIII

XVI

o

A.

(Chouraqui),

. A o

».

(

).

«

ø

ø

».

II

II

II
II
« » 25

Never said a foolish thing/ And never did a wise one.
( )

II
/ XVI
(24 !).
100 13 1666.

II,
« ».
Test Act
1687.

XIX
II
ó III ó

		II.	Glorious Revolution
(1688),	§	õ	
		XI	
		Bill of Rights (	),
	VIII		
		VIII	
			1689.
	XIV,		71
"	"		
"	"		
	VIII.		
"			e
		I.	

III, 1689-1697, 1702-1713.

O 1697. 1678. e.

II

(1702).

III (: " / / !").

(William The Red),

š

õ ( ).

(*William III of England*) 12

(Saxe-Coburgand Gotha),

(õ).

: š

õ.

š õ

1704.

(1707).
45

( ) 16

!» " "

1713.

» XIX

I,

Ó

1715.

II,

33

(1731),

«

»,

(
!)

: «

».

VIII

!

XVII

Jordan)

(Colin

(1739-1748)

V

(1715),

II.

XIV
 (1337-1453),
 (1689-1815).
 1756. š õ
 1762.
 II,
 « ».
 !.
 дисентера,
 1763.
 III (1760-1820),
 ( ), 60
 1820.
 !

XVII

"

;

" (. . .).

« »

ó

1774.

4. 1776.

1783.

13

1775.

š

õ.

(1789),

! -

? -

XVI,

III,

"

",

ó

"

"

(1793).

!

, *центре.*

«

».

» (1799).

«

1815.

(1805)

: «

».

400

20

?

».

1815. «

(1853-56), » (-).

XIX (1956),

XX

" "

10

30

1860-1906.

1800.

24

12'

š ō (Union Jack).

« »

1812.

12

ОДНОСИ СА ШКОТКОМ, ВЕЛСОМ И ИРСКОМ

VI IX V -
-
-
, VII VIII -
IX , j , -
-
, , -
, ó -
-
" " -
(, XV,) ! -
-
(XII -
, 1691. , XI -
II, -
, IV (-
) , -
-
, " " , -
" " , -
« Ø», " , -
« » (, Ø , XVI -
Ø ,) -
мас, « ».

Wallace ( ), Balliol ( ), Bruce ( ), Cavendish (-
«fitz» (fils)). « »,

1169.

14.

(« »),

I,

!

(XII),

« ».

: XVII -

II

VIII -

1542.

" "

II

" ")
кит,

« » « , »

., . -
, , .
, . , , (?) , 6 . -
- , , IX
- *Магбет.* ,
, , .
, . III
, . I
, . :
. 16 . ( ) , -
(XI) , , ,
, , . , , -
, . , , -
, , . ? ,
I " ", , , , -
XIII , , , -
,

of Scone, , The Stone

VI,

I.

1314.

1328.

(1337).

III,

III I. 19.

30 (

ceorl-).

education without commerce could not raise the standard of living.

1707.

! ,

õbut

( )

(XII) ,

( )

( ) ,
õ.

VIII, 1536.
1063.

XIV

«

».

I 1494.
VIII 1541.

1653. 20

, , . , -
 , , 100 -
 , ,
 (1650) , -
 ( ) II, , -
 II, , -
 , -
 : I. -
 , -
 , , -
 , " " , -
 , , XVIII -
 , « » -
 « » , , -
 , XVI -
 1560. , -
 VIII, , -
 , , -
 , « -
 » -
 XVII , -
 , -

(1601), 1801. « VII. XVII « »
XVI « »
" " XVI I ( )
400 XVII, I, « »
ó ð 1641. §
II

!), XIV 1691. 14
« »
« »
(-).
(1691)
II,
1707.
« »
š. õ.
" 1944.
?
š. õ:
XVIII (1775)

1866.

19.

» (Fenian),

»,

XIX

(1837-1901)

?

" "

( ),

(HomeRule)

XVIII

Home Rule,
XIX

« ».

II.

, IRA.
1912.

,
,

( ) Улис

§ ð " " :

" " " " "

: Three *quarks* for Mister ark!

" " " "

( )

?

,

(1865-1939),

,

1920.

1931.

1955. „ 1949. ( ) -
 ( ) , XX -
 I, , -
 ». « -
 (XI), -
 « » , -
 (XIII) -
 (1284). I , -
 ; -
 ,

ВИКТОРИЈАНСКО ДОБА

1990. 1979-

" " (!). « » « »

š ...õ,

, 1816.

(1815)

(Гуливерова путовања),

" "

ó

10

, 1215),

(1349-1354).

š õ,

( )

1835)

. Magna Charta libertatum, Great Charter,
( )

I,

š õ.

III,

« »

Краль Џон

III,

II,

(XVII),

1660.

( )

, , -
, , -
, . -
, , -
, . -
»,
II
Изгубљеном рају *Задобијеном рају.*
, -
, , -
XVIII
«
!»
"!
-
:
:« 20. 1837. -
...»
1837. 1901. **III,**
XIV,
š
õ ( ).
:
:
(
XX
!**A**).

1763. (House of Commons).
:š õ
1867.
IV. II. II. XIV
XIV
« »
XIV XV
III (1327-1377) " " impeachment,
XVIII
š õ

) , ( ) . (-
 . , , : , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 : , , -
 . , , -
 , , , , -

Успоравање

, , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -

XVIII XIX

, , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -

1848.

, , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -

ó

1805.

, , - , , ,
 , , , ó , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , " " (:. -
 ), , , , -
 , , " " -
 , , , , -
 , de facto XIII , -
 , , « », ,
 , š õ (laisse faire), ao -
 , . new deal-a -
 , , -
 , , -
 , « », . -
 , , , -
 , , , -
 , T. -
 , , *On Heroes and Hero* -
 , , (1819-1900) -
 , , , -
 , , , -
 , , , -
 , « », . -

»

(

XII

XVIII

(enclosure), XIII

1640. «

XIX " "

XIX enclosure),

XIX

1830.

XIX

(Rosslyn Chapel),

XIX

XVII

što let sleeping dog lieō (XVIII)

o

, *Ареонагутика*

290

“ ”
?
-
XIX ,
(Benjamin Disraeli)
(William Ewart Gladstone).
-
(
1921).
" " " " ,
:
( ) ,
( ) ,
XIX , IV
-
XVIII XIX ,
1832.
" " ,
-
-

õlaissez faireõ,

XVIII ,

VI,

?!

š õ

XIX ,

!)

».

XVIII XIX

XIX :

).

«

»

( )

« »,

«

š

õ (white manõs burden,

", " ". , -
 , , ó ó
 , - , : Wight, Anglo-Saxson and Prote-
 stant (, -), WASP. , -
 , " , -
 : " , -
 ".
 XX ,
 , , . , -
 (, , ( )
 , !), ,
 " ! , ?
 (humanitatis), , -
 , , -
 (, II !), -
 ó a .
 , .
Ареопагитика 1644. . ( )
 , , -
 , , -
 , , -
 , , -
 , , -
 , , -
 , , -
 , , -
 , , -
 , , -
 , , -

1856. ó The National Portrait Galery .

(Sir LawrenceAlma-Tadema)

Пролетe.

(Anthonis van Dyck)

1641, 42-

/

XIX

(William Blake 1757 ó1827),

VIII, e

XIV XIX

1834.

1530. 1698,

1831.

XVIII

XIX

High Church.

. Kao o High Church -
 « », Broad Church -
 , , « », -
 , , -
 . , XX -
 " " -
 " , -
 . š õ. -
 -
 , -
 u -
 (Mulford, Elisha, 1833-1885), -
 , Божја Република, -
 « ». « » -
 « -
 ». « », -
 , , , -
 « » ,
 - - « -
 ». « -
 . -
 , , , -
 , , , -
 , , , -
 ! , -
 : " -
 " . -
 , , , -
 , , : -
 , , -
 8600 XIX -
 , , -

õ.

, š -

š õ,

!)

(

XVIII

1200

XVII XVIII

Royal Society (II,

), 1660.

XIII

IX

!?

XVIII

XVIII

„...“
: „...“
: „...“

XVI XVII

„...“
» (. . .),
( )

„...“ ( )

Нова Атлантида

„...“
„...“
„...“

š ō
šfellow-travelerö.

« »

a

/ 14

---

¹⁴ „...“ 2014.

!

».

:š

... *Енглеz је увек бизаран и фини манијак (?!);*

!?

, homo politicus homofaber,

?

English Renaissance

1500.

1660.

Млетачки трговац

1660.

e,

" "

« »,

(

),

« »,

(

1648)

( )

š

õ,

(XVII)

II

14-

: I am sorry gentlemen, for

being such a time daying (

).

divertissement

XVI XVII

"

"

"

"

š

õ

(. 1626),

(*novum organum*).

Левіјатан,

(1649-1660),

Essay Concerning Human Understanding (1690)

š õ (.) .
(XII ,
16),
II VII
17
XIII
(Peterhouse).
18
« » ,

---

16 (, , ,)

17 " " " " , XIII

18 College

), (

XVIII

!)- (

š õ

XVIII

(grammar school). š õ

je XII

!

XII

XIV

»

« »

XIX

XIX

(

)

(Education Acts 1902, 1918, 1944).

Rugbyschool (1828)

XV

?

o

« »

:«

».

ó

XVIII

"
(1913-1976),

VIII,

1546.

1592.

);

1761.

(

).

XIII

XVIII
 (Stephen William Hawking).
 1796.
 ( ).
 1811.
 (Ned Ludd),
 XIX
 Ширли.
 a š õ
 1769.
 ó
 1775. 1870. ( )
 XV XVIII
 1640, 1760. : 1540-

11

1800.

31

1870.

. , -
 . , , , -
 , , , , -
 . , , -
 . , -
 , " " , , -
 , š õ, , , -
 , , , -
 . je , -
 , П, , XVIII , -
 . (1793. -
 ,) : -
 ,) (Гули-
 верова путовања, š õ). , , , -
 . , , -
 . , , -
 , Робинсон Крусо (1719) .
 , , -
 , (upper class) , -
 , , -
 - - -
 , -

...
...
...
... š ... õ,
...
... the bold use of capital (
...).

homo novus-
...
...
...
... (1873.
...).

XIII

ó

... , традиције и поступних реформи,

... " (.) .

XIX

. , -
 , , -
 : XVII , -
 ( ) ( ) , -
 § ã, , -
 , , -
 , , -
 a, , -
 18. , -
 , -
 , -
 , -
 2060. !). (, -
 , , -
 1752. - 1582. XIII.
 , -
 , 1752. , -
 25. ( ), -
 ( ), , 20. 21. -
 . -
 , -
 , -
 - -
 - , -

(Thomas Henry Huxley),

: step by step.

XVIII

(George Edward "G. E." Moore)

(XVIII)

The Wealth of Nations (

( )

(XV),

(,).

š o ã,

(laissez faire)

XIX , -
 , -
 , ,
 XVIII XIX , ,
 - 6 ? , ,
 , , , ,
 , 1816. : , ,
 , , , -
 , , , -
 », « -
 « » Watch Committee ( ) .
 , (1825) , -
 1837. , -
 , 1803. , -
 1787. : -
 1814. (-
 1891. , 1899. , -
 1901. " " 1961. , : -
 , , -
 , -
 1851. , -
 , , -
 , , -
 , , :
 , , :

XIX

(Wikipedia).

š ō (*TheWasteland*).

a :

1917,

(Windsor).

ó

ó

60

700

3000 (!),

( ) XI ,

« ».

( )

!).

XIV

Дон Кихот.

ó

3.

: 1.

, 5.

, 11.

, 14.

¹⁹.

, 23.

²⁰, «

» ( ).

¹⁹

1982.

²⁰Winchester

Venta Belgarum.

» ( ).

ó « ».

III.

1768.

« »

КАПИТАЛИЗАМ, ПОЛИТИКА И РЕЛИГИЈА

»? « O

» « » ó

XVII XX

š õ (W.

Booth, 1865).

118 Salvation Army, š õ (1878).

Articles of War.

( ),

š ō,

" " ( ),

" (.

: Unus christianus, nullus christianus.

( )

( )

« »

( )

" "

« », ( )

XVIII (, Друштвеном уговору)

(IV).

Подруми Ватикана

" " ?

( )

XVII

welfare²¹,

21

XVI
II,
XIX
XV
XVII
« »
XVII
VIII
(Wo lsey)

act.

Краљу Лиру,

« »

Давид Коперефилд, Оливер Твист Јадници

(
").

welfare,

( )

, Религија и успон капитализма.

16.

(, !).

, on je

*Критике чистог ума
Математичких начела природне философије,
Principia.*

, XVIII

XV

(XIII

).

XVIII

XX

(

?!)

š

õ

:

« »

â

?

XVIII

XX

;

XIX

XX

: « ».

(VIII)

(XIX)

â

(commons)

XVIII

(1381),

closure). XIII XIV XV
1492. « »
XV XVI
1540-1640
».

конкиста

pe-

XVI

j

XVI

« »

!

95

XVIII

XIX

400,

?

11

XVI

1760.

гилде.
чар-

тизам

XVIII

«

», (Burke),

1824.

õ (Trade Union). 1834. §

" " (Charles Fourier)

гилде,

»

XVII

гилде.

гилде

досту?

XVI

150

Капитала

Похвалу лу-

, 200 ?!), , -
 , 6000 . , -
 , , , -
 a : , -
 , , , -
 , XVII , , -
 , : , -
 , , , -
 , , , -
 , XVIII -
 , - , -
 , , , -
) , *take off* (-
 , , , -
 XI XII , , , -
 , , , ó , , -
 , , , , , -
 , , , , , -
 , , , , , -
 , , , , , -
 , « » . , -
 , , , , , -

?

š ō. š ō,

humanitatis.

(XIV-XVI). XIX

ó

(18. Siècle des Lumières, 18. Jahrhundert, Aufklärung),

: *Age of Reason*.

(Mary Wollstonecraft),

" ".

- ø ø

ó

XIV

XVI XVII

« »

«

».

« »

« »

š   ð   XVII   (Sir Robert Walpole),

VIII,

XVIII

: «

».

š   ð 1516.

О најбољем уређењу државе и о новом острву Утопији, Утопија.

(Нова Атлантида).

Гуливеровим путовањим,

gger- , "

",

« » «

», di-

XVI

VII

1381.

( ) 1807.

1865.

«

».

1789.

6000

XIX

“ ” : " !"

(!) š õ .

š õ , ,

(1899-1902),

XIX

« »

the bold use of capital,

XX

XIX
 (1783.)
 XVII
 VII
Источне по-
еме,
 XX
 if we aspire to be moral agents not servants of powerö ( ).
 :
 : 1.
 , 2.
 , § 4.
 , 5.
 , 3.
 ?!
 ?
 ?

« »
15
ó
( )
»
XVII
" " "
" XVIII 1833.
š õ

š õ, (!)

(

)

XIX

(1823.)

«

» ( ).

cunoja

(

:

«

» ( ).

XIX

1784.

(. 1948),

1947.

1948.

?

(

),

e

XIX

!

XIX

).

«

».

"

"

š

õ.

"

"

š

õ

õ

a,

š

XIX

(
(1890),

(1881699)

« »,

( )

XIX

XIX

§ 0

(1839-41)

1856.

XX

1952.

XIX

š

õ

(1882).

XIX

1814.

(š õ

« »).

« »,

(1688)

« »

(Glorius Revolution).

( )

XIX (1820)

(1815)

š

õ

, XIX

лудисти

XIX

( )

1853. « ».

1876. 20.

§

õ.

?

« »

XIX

! -

15

50

š   ã
ã,

(1607),

I.

I,

: š

ã.

(   )

( ) (1413-1422),
e XIX, 1353.
( ) bread and
chease " " " " e
! (!)
(!)
Navigation Act 1651.
» «

а

Пониженима и увређенима.

б

а

400

XX

XX

?

1871.

Drang nach Osten

« »,

ó

III,

(

a

(1912.

1913),

1913.

«

».

1917.

11. 1918.

" "

(?)
(R.W. Seton-Watson),

1926.

90-

XVII

?

« »

:

§

ō

III,

«
».

(1258),

š ã
:š ã.

ã

сипоса,

XIX

XIX XX.

XIX

Индија и Насеобине.

lingua franca

о, 1844.

(1066)

XIV

III
-
-
XX
š õ
š õ
XVIII
(
1795.
š õ.
1948.
« »,
š õ
" "
XX
(160), ( ),
1956.
)

.	,	.	1964.	,	.	-
				,		-
	,			,		-
				1931.	.	-
				,		-
,		,			.	-
		,				-
	,	.				-
		.				-

ō (Roundheads)

« »
« »
ō

š

XIX

XVIII

(Huxley)

XIX

XX

XX

(XII): «

...

!».

(Curiae regis),

š ō
(council),
I

( )

(VIII)

« »

XVII

I: š

ō.

!?

35 , , I, .
 , «Keep Trothö (« »), .
 « » , II, .
 , 32. -
 , -
 , , -
 , , -
 , , -
 II (XVII), 320
 , 841 . -
 , -
 « » , :
 , -
 , -
 , ! -
 , , -
 , -
 : « -
 » ( ), -
 , -
 1399. -
 Roundheads- , -
 , , : š õ, .
 , -
 II (1154-1189), -
 , -
 , -
 II , , -
 , -
 XVIII : , -
 , -

IV.

1476.

(, , 1493).
: The Dictes and Sayings of the Philosophers.

a

(mayor).

15

(!),

XII

« »

II, , a , I
 : ,
 (XI). (Council),
 (parliament), (XIII
 XVI ,
 : ,
 " " ,
 (!).
 III
 (XIII) « »
 ó II. :
 "to describe after-
 dinner discussions between monks in their cloisters" (

),
 , 1239.
 , 1254. -
 , III,
 , 1295.
одел парламент,
 ,
 , а
 : , 1200.
 « » . Домсдеј 25
 !
 , -
 , -
 , 1807. de fac-
 to - -
 , 1416, 1679. 27 !
 : , , I 1649.
 , VIII
 , -
 , -
 , : , -
 , II,
 VII,
 , -
 , -
 , I, -
 II « I, ».
 II I,
 , -
 ,

(
VIII!).

II,

:
Never said a foolish thing,
And never did wise one.

(/)

(ó !),

II.

1835.

( )
).
 I
 III, (House of Lords).
 (House of Commons),
 (1215)
 XVI
 « » -
 (Magna Carta)
 III,
 (consil),
 « » (" ").
 1265.

« ... ».
(1649-1660)

1654.

(1807),

(1834.-

ó)

III.

IX.

(1258)

1295.

I.

III,

II (XIV)
 " "
 II ,
 II:
 1377.
 I
 " "
 « »
 XI , Domesday Book (:
 !).
 " "
 (!),
 " " : " (,
 . .) " " " ( ) ,

,
 ,
 , 1086.
 ,
 -
 XIII
 , Beauclerc, XIV
 , (š õ š õ,
)
 ,
 ,
 ,
 ,
 1864.
 ,
 ,
 ,
 " " "
 " "
 , XIV ( ) White Chamber
 mber, Painted Cha-
 . Reform Act 1832.
 , ( )
 , IV (1413)
 , XIII
 ,
 ,

beas Corpus Act, XVII, Ha-

usticiar

II

II

II,

XIX

§

ō

II.

300

II,

!).

(

V,

V

VI -

VI -

III.

XV

).

XIII
(XI),
(Sir Walter Raleigh)

I

?

	,	,	,	-
	"	,	"	-
	, КАНСИЛ	,	,	-
	,	,	,	-
		.	.	-
		( )	,	-
I,	,	,	,	-
	,	.	.	-
	-	.	.	-
		-	,	-
		.	.	-
	5.	( )	.	-
	(Guy Fokus Day),			-
	(		Gun powder Plot,	-
	Bonfire Night	I).	I	-
	"	1614.	I.	-
			.	-
		"	"	-
	I,	,	,	-
	,	.	(1641)	-
	.	:	.	-
		,	.	-
	II (XVII)	,	.	-
	,	,	.	-
	"	"	:	-
	XIX	,	.	-

: wigh " " " " " ,
 (š õ). " -
 " , š õ). " -
 , , , -
 š õ , , , -
 , , , -
 III. , , , -
 " " " , , , -
 " " , " , , , -
 , , , , -
 II, , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 . « » , II. -
 , j , , -
 « » (1642-1651), š õ, -
 , , , , -
 XVII , , , -
 (1689) , , , , -
 , , , , -
 " , " , -
 " " " , , -
 , , , , -
 ( ) II. , , -

:
 , XIX ,
 .
 , , ,
 « »
 XVIII (« »),
 , , ,
 , , ,
 , , , XVIII
 , , ,
 : « II
 !» ,
 « » ,
 I, « ».
 :
 « » :
 , , ,
 , , ,
 , , ,
 « ð 1763.
 , 1795.
 Times. 1785.
 , , ,
 , , , ð ð
 , , ,
 « » ,
 , , ,
 / ,
 . :
 « » ,
 , , ,

чартисти, ( ) *левелери* -
 , , , , -
 , , , , -
 " , § " , ð , § , ð. -
 , , , , -
 . , , , , -
 . ð . § , , , -
 , , , , ð -
 : 1858. (Ballot Act), -
 , , , , -
 1872. , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 1885. " " : -
 , , , , -
 . XX , , , , -
 , , , , -
 XVIII , , , , -
 , , , , -
 (The Labour Party) 1906. e. « », -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -
 , , , , -

ations)

(The National Union of Conservative and Unionist Associations)

The Tory Party.

XIX

1867.

š ð
(BUF)
š ð
)

3000

XIX XX

XX

(1926)

XX

XIX

ee

;
(

...

;( )

?!
 .
 ,
 .
 ,
 ,
 .
 ?
 !
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 ,
 .

РАТОВИ ЕНГЛЕСКЕ/В. БРИТАНИЈЕ

11. Век					
937	1066				
1066	1088				
1096	1099				
12. Век					
1135	1154			Matildaand Henry Curtmantle	
1145	1149				
1189	1192				

13. Век					
1215	1217				status quo.
1242	1242	Saintonge			
1264	1267				
1271	1272				
1296	1328				
14. Век					
1321	1322	БАРОНСКИ ПАТ		Marcher	
1324	1324	Saint-Sardos			
1332	1357				
1337	1453		Montfort		

1377	1575	-			
1381	1382				
15. Бек					
1400	1415				
1455	1485				
1470	1474	-			
1497	1497				
16. Бек					
1511	1516				
1521	1526				
1526	1530				

1542	1546			Jülich-Cleves-Berg	
1543	1550	- PAT			
1549	1549				
1551	1559				
1566	1648				
1580	1583				
1585	1604	-			

1594	1603	( )			
17. Бек					
1625	1630	A -			
1627	1629	-			
1639	1640				
1639	1640	-			
1641	1653				
1642	1651				
1652	1654	-			
1654	1660	-			
1665	1667	-			
1672	1674	-			
1672		" " ( )			
1688	1697				
18. Бек					
1700	1721				

1701	1714	<i>укъучивши</i>			
1715	1715	1715 <i>КАО И УСТАНАК УКОРНАВАЛУ</i>			
1717	1720			 Spain Jacobites (against	
1721	1725	-			Norridgewock
1740	1748	<i>укъучивши</i>			<i>Status quo ante bellum</i>

1745	1746	УСТАНАК 1745			
1749	1754		-		
1756	1763				:
1757	1763	<u>ТРЕЋИ</u> КАРНАТИК РАТ			
1758	1761	-			

1763	1766				
1766	1769	-			
1774	1783	-			
1775	1783	укључивши - -			
1780	1784	-			: <i>Status quo ante bellum</i>
1785	1795				•
1789	1792				
1793	1797				

			o		
1793	1796				
1795	1816			,	
1798	1798	1798.		" "	
1179	1799	-			
1799	1802				
19. Век					
1801	1807			Koya	
1802	1805				
1803	1805				

1803	1803				
1803	1805				
1806	1807				
1806	1807				
1806	1807	-			
1807	1809	-			
1807	1814			.	
1807	1812	-			- -
1807	1814				

1809	1809				
1810	1817				
1811	1812				
1811	1811	-			
1812	1815	1812.			
1815	1815				
1815	1815				

1817	1818	-			
1818	1819				
1820	1830				
1823	1831				
1824	1826	-			
1828	1834				
1833	1840				
1834	1836				
1837	1838	1837			

			ПОДРЖАНИ ОД УСА		
1839	1842	-			
1839	1842				:
1839	1851				
1845	1846	-	(.)		
1845	1846				
1846	1846				
1846	1847	<i>PAT AKCE</i>			
1847	1847				12-
1848	1849	-			
1851	1853				<i>Status quo ante bellum</i>

1852	1853	-			
1853	1856				
1856	1857		.		-
1856	1860				
1856	1857	-			
1857	1858				•
1860	1861	<i>ДРУГИ МАОРСКИ РАТ</i>			
1863	1864				

1863	1866	<i>ТРЕЋИ МАОРСКИ РАТ</i>			
1864	1865				cedes
1867	1874	<i>ГРАЂАНСКИ СЕЛАНГОРСКИ РАТ</i>			
1868	1869	<i>ДЕ РАТА ЗА Н. ЗЕЛАНД</i>			
1868	1868				
1868	1872	<i>ДЕО РАТА ЗА Њ. ЗЕЛАНД</i>			
1869	1869				
1873	1874				
1877	1878				
1878	1880	-			

1879	1879	-			
1880	1881				:
1884	1889				
1885	1885	-			
1888	1888				
1896	1896	-			
1899	1901				
1899	1902				
20. Бек					
1901	1902	-			
1903	1904				<i>Status quo ante bellum</i>
1914	1918			-	

1918	1920				
1919	1923				
1919	1919				
1919	1921				
1920	1920				
1920	1920	1920			
1936	1939		J		

1938	1948	-		I Palmach	
1939	1945		САВЕЗНИЦИ	СИЛЕ ОСОВИНЕ	

1945	1949				
1944	1948				
1945	1946				
1948	1960				
1950	1953				
1951	1954				1956.
1952	1960				
1955	1960				
1956	1957				-
1956	1962				IRA

1962	1966				
1962	1975				
1963	1967				
1968	1998				Good Friday Agreement:
1982	1982				
1982	1984				1984.
1991	1991				
1992	1996				
1998	1998				
1998	1999				

21. Век					
2000	2002				
2001	2014	<i>ЧЕТВРТИ АНГЛО- АФГАНИСТАНСК И РАТ</i>			
2003	2009				
2011	2011				
2014		-		-	У ТОКУ

--	--	--	--	--	--

ЕПИЛОГ

... Britain children are growing up with a new outlook. To them, the empire is past history. They want Britain to be strong and respected, but they have no wish to be a World Power or to be responsible for keeping the piece in far-off places. Their international consciousness is expressed in support of world-wide causes like "Save the Children", but their direct interests remain nearer home" (A.G.Eyre, 1971).

666

ПОГОВОР

Зоран Милошевић

НА БРОДУ ЗА ИНДИЈУ

Енглеz је увек бизаран и фини манијак

(XVIIIóXX)

... . -
... . -
... . j (- , - ,
ó , ó).) . -
... . « » , 30
š ò , , -
... , š -
... . ò , , -
... , š ò -
... , , š -
/ . ò . ( )
... ó , , -
... , , -
... , - ,
š ò , š ò

САДРЖАЈ

Увод

.....	13
.....	22
...	35
, ...	50
, , ...	68
.....	73
, ...	104
.....	116
.....	131
, ...	153
:	174
, ...	194
/	222
Е п и л о г	244
П о г о в о р	
, ...	245

CIP -

-

94(410)

930.85(410)

, 1938-

:

/

.-

:

, 2015

(:). - 248 .: ; 25 cm

300. - . 245-246: : / .

ISBN 978-86-80142-00-5

a)

-

b)

-

COBISS.SR-ID 212412940